

**TRANSPARENCY
INTERNATIONAL
BULGARIA**

АСОЦИАЦИЯ “ПРОЗРАЧНОСТ БЕЗ ГРАНИЦИ”

ОТЧЕТЕН ДОКЛАД

ЗА

ДЕЙНОСТТА ПРЕЗ 2010 ГОДИНА

АСОЦИАЦИЯ “ПРОЗРАЧНОСТ БЕЗ ГРАНИЦИ”

ОТЧЕТЕН ДОКЛАД ЗА ДЕЙНОСТТА ПРЕЗ 2010 ГОДИНА

През 2010 година Асоциация “Прозрачност без граници” продължи да осъществява активно дейността си, свързана с противодействие на корупцията на национално, регионално и международно ниво.

През месец март 2011 година Асоциация “Прозрачност без граници” бе реакредитирана като национално представителство на Transparency International за България.

Всички проведени програми и инициативи на Асоциацията бяха непосредствено подчинени на изпълнението на задълженията ѝ във връзка с реализацията на мисията ѝ, основните приоритети в работата ѝ, както и с основните цели и задачи, залегнали в Устава ѝ.¹

---

¹ **Мисия на Асоциация “Прозрачност без граници”, произтичаща от статута ѝ на българско представителство на Transparency International:** обединяването на усилията на държавните институции, местните власти, представителите на гражданското общество, частния сектор и медиите с цел провеждането на системни реформи и предприемането на конкретни действия срещу разпространението на корупцията в страната.

Основните приоритети в работата на Асоциацията: инициирането и прилагането на проекти и програми за противодействие на корупцията на национално и регионално равнище.

Основните цели и задачи, залегнали в Устава на Асоциацията:

- провеждане на изследователски инициативи по проблемите на корупцията, чрез мобилизиране усилията на учени, общественици и експерти в съответните области;
- системно набиране, представяне и разпространение на необходимата аналитична информация сред държавните институции и граждански организации;
- разработване, тестване и осъществяване на разнообразни граждански инициативи и проекти, насочени към намаляване на корупцията;
- предлагане на експертна и техническа помощ за различни граждански инициативи, насочени към противодействие на корупцията;
- изграждане и поддържане на контактна мрежа от международни и национални партньорски и донорски организации, занимаващи се с подобни проблеми;
- дългосрочно сътрудничество с централната и местните власти, експерти в държавната администрация и неправителствени организации с подобна насоченост с цел създаване на стабилна мрежа от обществени коалиции, работещи по проблемите на борбата с корупцията.

АСОЦИАЦИЯ “ПРОЗРАЧНОСТ БЕЗ ГРАНИЦИ”

ОТЧЕТЕН ДОКЛАД ЗА ДЕЙНОСТТА ПРЕЗ 2010 ГОДИНА

---

12 ГОДИНИ ОТ СЪЗДАВАНЕТО НА АСОЦИАЦИЯ “ПРОЗРАЧНОСТ БЕЗ ГРАНИЦИ”

През 2010 година се навършиха дванадесет години от учредяването на Асоциация “Прозрачност без граници” - националното представителство на Transparency International в България. През този период Асоциацията натрупа значителен капацитет за създаване и реализиране на проекти за противодействие на корупцията, както и установи контакти с представители на национални и международни институции.

През последните години Асоциация “Прозрачност без граници” създаде широк кръг от съмишленици и може да разчита на голям брой независими експерти от различни области на науката и обществения живот, които участват при изпълнението на конкретни проекти. Бяха установени необходимите контакти с широката общественост, а Асоциацията си спечели име на уважавана и стабилна организация.

Екипът на Асоциация “Прозрачност без граници” продължава успешно да реализира пълния обем от цели и задачи посредством инициерирането и осъществяването на специфични проекти в две основни програми:

НАЦИОНАЛНА ПРОГРАМА, ориентирана към:

- апробиране на ефективни модели за независим експертен мониторинг и граждански контрол върху законодателството и процесите на управление от гледна точка на принципите на отчетност и прозрачност;
- повишаване на обществената чувствителност към проблемите на почтеността, прозрачността и отчетността в работата на държавните институции;
- инициериране на застъпнически кампании за пострадали от корупционни актове лица;
- провеждане на изследователски проекти.

РЕГИОНАЛНА ПРОГРАМА, насочена към:

- осъществяване на международни проекти в партньорство с Transparency International – Секретариат и с националните представителства на Transparency International;
- обмяна на опит и създаването на регионални мрежи при осъществяването на антикорупционни инициативи.

ПОСТИЖЕНИЯ НА АСОЦИАЦИЯТА ПРЕЗ 2010 Г.

- Осъществен мониторинг на прозрачността и публичността при възлагането и изпълнението на проекти със значим обществен интерес - наблюдение на процедурата по избор на изпълнител и изпълнението на договорите за строителство на автомагистрала „Тракия“;
- Осъществени поредица от изследвания и анализи, свързани с укрепване капацитета на Прокуратурата на република България за разследване на корупционни престъпления, както и за създаване на нови модели на междуинституционално взаимодействие с институциите от изпълнителната власт;
- Предоставяне на консултантско съдействие на институции от законодателната, изпълнителната и съдебната власти в следните насоки:

АСОЦИАЦИЯ “ПРОЗРАЧНОСТ БЕЗ ГРАНИЦИ”

ОТЧЕТЕН ДОКЛАД ЗА ДЕЙНОСТТА ПРЕЗ 2010 ГОДИНА

- формулиране на предложения за промени в изборното законодателство – във връзка с работата на Народното събрание при изработването на единен изборен кодекс;
- формулиране на предложения за промени в НК и НПК – във връзка с оказваната консултантска дейност по проекти на Световната банка и Прокуратурата на Република България;
- формулиране на предложения за промени в законодателството, регламентиращо управлението на средства, изразходвани чрез обществени поръчки.
- Проведени **конференции, обучителни семинари, кръгли маси и обществени дискусии** по конкретни проблеми за стимулиране на институционалния и обществен дебат във връзка с превенцията и противодействието на корупцията, фокусирани върху управлението на публични средства, изразходвани за обществени поръчки; значението на давностните срокове за противодействие на корупцията; проблеми на взаимодействието между контролните институции от изпълнителната власт и институциите от съдебната власт.
- **Обучителни материали и публикации**, които представят анализите и изследванията на Асоциацията по различни проекти.

НАЦИОНАЛНА ПРОГРАМА

ОБЛАСТИ НА ДЕЙНОСТ

I. ПРОТИВОДЕЙСТВИЕ НА ПОЛИТИЧЕСКАТА КОРУПЦИЯ. МОНИТОРИНГ НА ФИНАНСИРАНЕТО НА ПОЛИТИЧЕСКАТА ДЕЙНОСТ. МОНИТОРИНГ ЗА СПАЗВАНЕТО НА ДЕМОКРАТИЧНИТЕ СТАНДАРТИ

Проблемът за влиянието на корупцията върху политическия живот и върху цялостния модел, по който се осъществява управлението на страната е една от основните теми, които стоят на вниманието на Асоциация “Прозрачност без граници” от създаването ѝ до сега.

През 2001 година Асоциация “Прозрачност без граници” за пръв път осъществи наблюдение на прозрачността на предизборна кампания (президентски избори – 2001), а през 2003 година създаде методология за измерване нивото на прозрачност при финансиране на политическите партии и предизборни кампании, като използва за основа утвърдения международен Индекс за възприемане на корупцията на Transparency International. Вече десет поредни години Асоциацията провежда изследвания, на базата на които изработва и публикува годишни индекси за прозрачност при финансирането на политическите партии и политически кампании в България. Оттогава изработената методика и постигнатите резултати са обект на вниманието не само на българската аудитория, но и на другите национални представителства на Transparency International.

През 2009 година Асоциация „Прозрачност без граници” успя да осъществи най-мощната гражданска инициатива– „Сам избирам”, която беше насочена към гарантиране на почтеността и демократичността на изборния процес. Двете основни линии на дейността бяха осъществяване на гражданска кампания срещу купуването на избирателни гласове (доразвита в независим граждански мониторинг на изборния процес) и осъществяване на мониторинг на финансирането на предизборните кампании за Европейски парламент и 41-во Народно събрание.

През 2010 година Асоциация „Прозрачност без граници” продължи своите усилия в посока подобряване на законодателството относно финансиране на политическата дейност и спазването на основни демократични стандарти при провеждането на изборния процес. В тази връзка експертният екип участва в работните заседания на Комисията за изработване на промени в изборното законодателство, като внесе официално в Народното събрание предложения за промени в изборното законодателство и защити своите предложения пред народните представители.

АСОЦИАЦИЯ “ПРОЗРАЧНОСТ БЕЗ ГРАНИЦИ”

ОТЧЕТЕН ДОКЛАД ЗА ДЕЙНОСТТА ПРЕЗ 2010 ГОДИНА

II. ПОДКРЕПА НА РЕФОРМАТА В СЪДЕБНАТА СИСТЕМА. ЕФЕКТИВНО РАЗСЛЕДВАНЕ И ПРОТИВОДЕЙСТВИЕ НА КОРУПЦИЯТА

В рамките на това направление през 2010 година екипът на Асоциацията осъществяваше дейности по два проекта: „Укрепване на антикорупционния капацитет на Прокуратурата на Република България” и „Укрепване на капацитета на Прокуратурата на Република България при взаимодействие с контролните органи за противодействие на закононарушенията и престъпленията в защита на общественния интерес и правата на гражданите”.

Корупцията в съдебната система се определя като сериозен проблем за България и необходимостта от справяне с него придобива все по-голямо значение в контекста на протичащата реформа в тази област. Анализът на Асоциация „Прозрачност без граници” показва, че въпреки безспорно приоритетното значение на състоянието на съдебната система и оценките за напредъка на България към Европейския съюз, усилията на националните институции, неправителствените организации и донорите са фокусирани върху съда и следствието. В този смисъл прокуратурата, често определяна като консервативна и силно централизирана институция, остава извън тяхното внимание.

Проект „Укрепване на антикорупционния капацитет на Прокуратурата на Република България”

От началото на юли 2009 година Асоциация „Прозрачност без граници” осъществява консултантска дейност по проект, осъществяван от Прокуратурата на Република България. Проектът е финансиран от Фонда за институционално развитие за борба с корупцията на Световна банка.

Целта на проекта се състои в укрепване на капацитета и ефективността на Прокуратурата на Република България да осъществява мониторинг и противодействие на корупцията, включително сред прокурорите.

Асоциация „Прозрачност без граници” осъществява консултантска дейност в две основни направления:

- осъществяване на социологически изследвания относно ефекта от дейността на прокуратура по разследване на корупционни престъпления и изработване на филм за работата по проекта;
- провеждане на обучителни семинари, конференция и Изработване на КАТАЛОГ с най-добрите европейски и други практики за борба с корупцията въз основа на комплексен сравнително-правни анализи.
- В тази връзка са проведени:
- 3 обучителни семинара с участието на над 150 представители на прокуратурата и други институции с правомощия по разследване на корупционни престъпления;
- Осъществени са две социологически изследвания, посветени на професионално-етичните стандарти в работата на магистратите;
- Проведена е заключителна конференция за представяне на резултатите от проекта;
- Изработен е документален филм за работата по проекта;
- Съвместно с Прокуратурата е изработена публикация - Каталог за най-добрите практики за противодействие на корупцията в страните от Европейския съюз, Съединените американски щати и други държави.

АСОЦИАЦИЯ “ПРОЗРАЧНОСТ БЕЗ ГРАНИЦИ”

ОТЧЕТЕН ДОКЛАД ЗА ДЕЙНОСТТА ПРЕЗ 2010 ГОДИНА

Проект „Укрепване на капацитета на Прокуратурата на Република България при взаимодействие с контролните органи за противодействие на закононарушенията и престъпленията в защита на обществения интерес и правата на гражданите” („Strengthening Capacity of the National Prosecution Office in the context of the inter-institutional cooperation in the fight against crimes and protection of public interest”).

От началото на април 2010 година Асоциация „Прозрачност без граници”, като водещ партньор от Обединение „Взаимодействие за ефективен контрол” осъществи консултантска дейност по проект, осъществяван от Върховна административна прокуратура. Проектът е финансиран от финансиран от Оперативна програма „Административен капацитет”, осъществявана с финансовата подкрепа на Европейския социален фонд.

Основните направления, в които беше осъществена аналитично-изследователската дейност, са:

- Проучване на състоянието на съвместната работа на Прокуратурата и държавни контролни институции;
- Провеждане на сравнително-правно изследване на две държави-членки на Европейския съюз;
- Анализ на установените проблеми във взаимодействието на Прокуратурата с избраните контролни органи;
- Организиране на фокус групи за изработване на препоръки и подпомагане формулирането на устойчиви механизми за подобряване взаимодействието на Прокуратурата с избраните групи органи на контролната система в България;
- Оказване на консултантско съдействие на екипа по проекта при изработване на методика за ефективно взаимодействие на Прокуратурата с включените в проекта четири групи контролни органи.

В рамките на проекта е проучено състоянието на съвместната работа на Прокуратурата и петнадесет държавни контролни звена, сред които АДФИ, КЗП, Агенция „Митници”, Агенция за приватизация и следприватизационен контрол, ДНСК, ГИТ, АСП, РИОКОЗ, РИОСВ и др. Друг съществен компонент от работата бе провеждането на сравнително-правно изследване за установяване на държави-членки на Европейския съюз със сходна организация на взаимодействие на Прокуратура и държавни контролни органи, прилагащи най-добрите практики в конкретната сфера.

Един от най-важните акценти на работата по осъществяването на тази инициатива бе изработването на поредица от аналитични продукти и формулирането на препоръки за прилагане на ефективни механизми за взаимодействие между Прокуратурата и контролните институции в България. Резултатите от проучванията бяха подложени на допълнителен анализ и оценка посредством проведени фокус групи с участието на прокурори от ВАП и ВКП, както и на представители на изследваните контролни структури.

В резултат от осъществените дейности и с консултантското съдействие на Обединението са изработени доклад за резултатите от проведена кръгла маса и съвременна методика за взаимодействие на Прокуратурата с контролните органи при противодействие на закононарушенията и престъпленията в защита на обществения интерес и правата на гражданите.

АСОЦИАЦИЯ “ПРОЗРАЧНОСТ БЕЗ ГРАНИЦИ”

ОТЧЕТЕН ДОКЛАД ЗА ДЕЙНОСТТА ПРЕЗ 2010 ГОДИНА

III. ПРОЗРАЧНОСТ И ЕФЕКТИВНО УПРАВЛЕНИЕ НА ПУБЛИЧНИ СРЕДСТВА – ПРОТИВОДЕЙСТВИЕ НА КОРУПЦИЯТА ПРИ ОБЩЕСТВЕНИТЕ ПОРЪЧКИ

Проект „Подобряване прозрачността на сделки със значим обществен интерес в България: мониторинг на автомагистрала Тракия”

Проектът е инициатива на Асоциация „Прозрачност без граници”, която се осъществява в периода декември 2009 – декември 2010 година. Проектът е финансово подкрепен от Фондация „Америка за България”.

Водеща цел на инициативата е да ограничи възможността за злоупотреба и присвояване на публични средства чрез създаването на стандарти за повишаване нивото на прозрачност и обществен контрол при възлагането и изпълнението на договори за обществени поръчки и сделки със значим обществен интерес. Чрез осъществяването на независим граждански мониторинг Асоциация „Прозрачност без граници” се стреми да окаже въздействие с цел спазване на действащото законодателство и на утвърдените международни стандарти в тази област. Проектът включва няколко основни насоки на дейност:

- осъществяване на изследвания на общественото мнение относно нивото на прозрачност и контрол при договарянето и реализирането на сделки със значим обществен интерес;
- анализ на съществуващите дефицити в българското законодателство, създаващи предпоставки за нарушения на процедурите по възлагането и изпълнението на сделки със значим обществен интерес и съпоставка с най-добрите международни практики и опита на държави – членки на ЕС относно гарантирането на прозрачност и отчетност в тази сфера;
- правен анализ на действащите разпоредби и анализ на приложението им във връзка с провеждането на конкурсната процедура за избор на изпълнител за изграждане на автомагистрала „Тракия”;
- прилагане на мониторинг на процеса на изграждане на автомагистрала „Тракия”, включващ наблюдение на процеса на подготовка на тръжната документация, провеждането на тръжните процедури и изпълнение на договора в съответствие с изискванията на възложителя.

В резултат от осъществената инициатива са постигнати следните резултати:

- Извършен анализ на дефицитите в законодателството относно управлението на обществени поръчки;
- Формулирани са препоръки за промени в законодателството, регламентиращо управлението на средства, изразходвани чрез обществени поръчки, които са предоставени на Народното събрание и на Министъра по управление на средствата от Европейските фондове;
- Създаден е капацитет на местни неправителствени организации за осъществяване на мониторинг на обществени поръчки; Обучените представители на неправителствени организации от района на Стара Загора, Нова Загора, Ямбол и Бургас са включени в екипите на мониторинг на строителството на автомагистрала „Тракия”;
- Създадена е иновативна Методика за обществен мониторинг на изпълнението на инфраструктурен проект, която е апробирана при мониторинга на строителството на автомагистрала „Тракия”

Проект „Отчетност и почтеност в осъществяването на обществени поръчки”

Инициативата бе осъществена в периода ноември 2009 – май 2010 година със съдействието на Transparency International – Секретариат и Програма на Европейска комисия и OLAF –HERCULE II. Тя е продължение на проект, който започна своята реализация през 2008 година.

В рамките на проекта е разработена обучителна програма и са проведени два обучителни семинара с участието на представители на държавни институции, представители на местните и регионалните власти, както и представители на неправителствени организации и медиите. Обучителните семинари бяха проведени през април 2010 година, като основен предмет на обучението

АСОЦИАЦИЯ “ПРОЗРАЧНОСТ БЕЗ ГРАНИЦИ”

ОТЧЕТЕН ДОКЛАД ЗА ДЕЙНОСТТА ПРЕЗ 2010 ГОДИНА

бяха правилата за почтеност при възлагане на обществени поръчки. национални и европейски стандарти за прозрачност.

IV. ПОВИШАВАНЕ НА ОБЩЕСТВЕНАТА ИНФОРМИРАНOST. ПРОВЕЖДАНЕ НА ЗАСТЪПНИЧЕСКИ КАМПАНИИ

Мониторинг на националните печатни и електронни медии

Екипът на Асоциацията осъществява редовен медиен мониторинг на националните печатни и електронни издания. Информацията относно корупционни казуси, злоупотреба с власт и обществени ресурси, анализи и коментари, посветени на различните измерения на проблемите на корупцията в различни обществени сфери се подлага на необходимата систематизация, която позволява да бъде използвана в рамките на дейностите по проектите и за идентифициране на проблемни области в борбата с корупцията.

Проект “Изграждане на Център за правна консултация на пострадали от корупция”

На 11 септември 2006 година отвори врати първият по рода си в България Център за правна консултация на пострадали от корупция. Центърът е инициатива на Transparency International – България и се реализира с финансовата подкрепа на Министерството на външните работи на Федерална Република Германия и на Министерството на външните работи на Република Франция. Инициативата е част от проекта “Advocacy and Legal Advice Centres in South East Europe”, включващ изграждането на центрове за правна консултация и застъпничество в редица страни от Югоизточна Европа. Досега подобни центрове съществуват в Босна и Херцеговина, Република Хърватска и Румъния, България, Молдова и Сърбия.

Изграждането на центъра е предизвикано от нуждата да бъде повишена информираността на гражданите относно предизвикателствата, стоящи пред обществото в борбата с корупцията, както и да бъде провокирана обществената заинтересованост относно начините и механизмите за противодействие на корупцията.

Функционирането на Центъра има за цел да предостави възможност на гражданите да вземат активно участие в борбата с корупцията чрез предоставяне на безплатна правна помощ в подкрепа на техните усилия за възмездяване на корупционни престъпления от страна на обществени институции или техни служители. Центърът също така има за цел повишаване на капацитета и готовността на държавните институции за работа с граждани при оплаквания за случаи на корупция. В този контекст усилията на центъра са част от усилията за повишаване на общественото доверие към държавните институции и осъществяване на систематични подобрения (законодателни, административни и институционални) в борбата с корупцията.

Дейността на Центъра включва осигуряването на практическа правна помощ и експертна препоръка на граждани, които са пострадали или са станали свидетели на корупция и проявяват решимост да сезират компетентните държавни органи. За целта е открита безплатната телефонна линия 0800 11 224, на която могат да бъдат подавани сигнали за случаи на корупция.

Екип от юристи предоставя правна консултация и съвети относно:

- правата на гражданите в случаи на прояви на корупционно поведение;
- предвидените в действащото законодателство възможности на гражданите да се противопоставят на проявите на корупция;
- компетентните да се произнесат държавни органи.

Практическата помощ, предоставяна от Центъра, включва и консултация при изготвянето на жалби и сигнали от гражданите, информацията относно приложимите законови процедури,

АСОЦИАЦИЯ “ПРОЗРАЧНОСТ БЕЗ ГРАНИЦИ”

ОТЧЕТЕН ДОКЛАД ЗА ДЕЙНОСТТА ПРЕЗ 2010 ГОДИНА

набелязването на потенциални слабости в правната аргументация на жалбите и помощ при тяхното отстраняване, както и съвети относно начините за набавяне на необходимата документация.

Проект “Разкриване на национален антикорупционен ресурсен център”

Асоциация “Прозрачност без граници” продължава да поддържа Антикорупционния център, който беше създаден с финансовата подкрепа на Европейската комисия. Библиотеката на центъра съдържа значителен обем от книги, периодични издания и аналитични материали, разглеждащи същността на проблема за корупцията в национален и световен мащаб. Наред с изданията на експерти, международни институции и други неправителствени организации, центърът предоставя на разположение и всички публикации на “Прозрачност без граници” на английски и български език, които са резултат от 12-годишната работа на Асоциацията.

Изграденият капацитет на центъра позволява на екипа да продължи извършването на дейности в три основни насоки:

- обработване и попълване на информационния архив, който се допълва от няколко вида източници на информация. Архивът се попълва от ежедневния преглед на печата на националните печатни и електронни издания относно информация за случаи на корупция и анализи, посветени на темата. Наред с това, архивът се попълва с публикации, анализи и изследвания, публикувани в Интернет. Също така, архивът се попълва от материали от конференции, предоставени от държавни институции, от български и международни неправителствени организации;
- екипът на Асоциацията продължава дейността по предоставяне на информация от библиотеката, като ежедневно обработва подадените заявки по електронен път за информация от библиотеката;
- дейността на Антикорупционния ресурсен център се подпомага от стажанти – студенти по политология, европеистика и публична администрация от СУ, НБУ и чуждестранни университети. Асоциация “Прозрачност без граници” има вече установена практика да осигурява възможност на студенти да провеждат своя стаж, като наред с обучението им относно начина на функциониране на организацията, екипът полага усилия да популяризира каузата на ТІ за нетолерантност към корупцията. Стажантите оказват съдействие както в текущата работа на екипа, така и в дейността на центъра.

РЕГИОНАЛНА ПРОГРАМА

Проект „Национална система за почтеност”

В началото на октомври 2010 година Асоциация “Прозрачност без граници” започна реализирането на международен проект „Оценка на Националната система за почтеност”, осъществяван със съдействието на Европейската комисия и на международната антикорупционна организация Transparency International.

Основната цел на инициативата е да бъде извършена актуална оценка на капацитета на основни сектори и институции за превенция и противодействие на корупцията в 26 европейски държави.

Изследването и анализът на резултатите от него ще бъдат изработени въз основа на методологията за интегрирана оценка на Transparency International – Национална система за почтеност, която включва 13 базисни сектори и институции (в това число изпълнителна власт, съдебна власт, законодателна власт, публична администрация, антикорупционни агенции, правоприлагащи институции, политически партии, Сметна палата, Централна избирателна комисия, омбудсман, медии, гражданско общество и бизнес сектор).

АСОЦИАЦИЯ “ПРОЗРАЧНОСТ БЕЗ ГРАНИЦИ”

ОТЧЕТЕН ДОКЛАД ЗА ДЕЙНОСТТА ПРЕЗ 2010 ГОДИНА

Проект „Броене до безнаказаност: Давностни срокове за корупционни нарушения в Европейския съюз”

Давностните срокове са задължителни правила, които се отнасят до периода, в който наказателни и граждански искове могат да бъдат предявени срещу ответника. Сроктът на давност представлява основния предмет при ефективното прилагане на антикорупционните закони. Очевидно, ДС имат законна роля в съдебните системи, обаче, някои елементи, присъщи на корупционните практики и прилагането на антикорупционни закони прави ДС значителна пречка за правилното правораздаване.

В този контекст, Transparency International проведе 16 – месечен проект за изследване и застъпничество на ДС в ЕС за корупционни престъпления чрез идентифициране на слабости и най-добри практики във всяка от 27-те страни членки на ЕС. Изследователският проект цели да открие дали съществуващият давностен срок (ДС) за корупционни нарушения в ЕС представлява пречка за ефективното прилагане на антикорупционни закони и да идентифицира начини за тяхното преодоляване. За тази цел основен фокус на изследването бяха:

1. Осигуряване на преглед на специфичните правила и конкретни ДС периоди, приложими за корупционни нарушения;
2. Определяне дали прилагането на ДС върху корупционни случаи представлява пречка за ефективното прилагане на антикорупционни закони;
3. Определяне на най – добрите практики и слабости при прилагането на давностните срокове в корупционни случаи;
4. Идентифициране съответните заинтересовани страни на национално ниво;
5. Изработване на препоръки относно адресирането на слабостите в прилагането на давностните срокове.

В изпълнение на проекта са проведени: сравнително-правни изследвания, правен анализ на националното законодателство и социологически изследвания.

Издадени са две публикации по темата - национален доклад, както и общ регионален доклад на тема „Значението на давностните срокове за превенцията и противодействието на корупцията в държавите-членки на Европейския съюз”.

СЪТРУДНИЧЕСТВО С ДЪРЖАВНИ ИНСТИТУЦИИ, МЕДИИ И НЕПРАВИТЕЛСТВЕНИ ОРГАНИЗАЦИИ

През изминалата година Асоциация “Прозрачност без граници” поддържаше постоянни работни контакти с всички държавни институции, чиято дейност е пряко свързана с противодействието на корупцията в страната:

- Прокуратурата на Република България – основен приоритет в сътрудничеството с Прокуратурата е изпълнението на ангажимента по предоставяне на консултантски услуги по проект „Проект „Укрепване на антикорупционния капацитет на Прокуратурата на Република България”, както и работата по проект „Укрепване на капацитета на Прокуратурата на Република България при взаимодействие с контролните органи за противодействие на закононарушенията и престъпленията в защита на обществения интерес и правата на гражданите”.
- Министерство на регионалното развитие и благоустройството – подписано бе споразумение за сътрудничество, въз основа на което се осъществява и наблюдението на процеса по строителство на магистрала „Тракия”;
- Народното събрание – основен приоритет е сътрудничеството при разработването на промени в изборното законодателство;
- екипът на Асоциацията поддържа отлично ниво на сътрудничество с представителите на медиите. По повод провеждането на конференции, пресконференции и оповестяването на международните изследвания на Transparency International Асоциацията редовно предоставя специално подготвена

АСОЦИАЦИЯ “ПРОЗРАЧНОСТ БЕЗ ГРАНИЦИ”

ОТЧЕТЕН ДОКЛАД ЗА ДЕЙНОСТТА ПРЕЗ 2010 ГОДИНА

информация за медиите, представители на Асоциацията участват в предавания по електронни медии и изработват анализи и коментари по разглежданите теми.

ТЕКУЩИ ДЕЙНОСТИ

Представяне на изследването на TI - Индекс за възприятие на корупцията

Като национално представителство на единствената международна организация за борба с корупцията Transparency International, Асоциация “Прозрачност без граници” ежегодно обявява международния **Индекс за възприятие на корупцията**. Изработеният от организацията Индекс вече се е наложил като сериозен ориентир за международните компании и институции относно нивото на корупция, икономическо и политическо развитие на изследваните страни.

Представяне на изследването на TI - Световен корупционен барометър

Вече пета поредна година Асоциация “Прозрачност без граници” обявява годишния **Световен корупционен барометър**. Основната цел на това изследване е да установи мнението на гражданите относно това кои сектори на обществото и кои сфери на живота са най-силно засегнати от корупция, до каква степен корупцията се е увеличила или намалила в сравнение с предишните години, колко често хората дават подкупи, каква е стойността им и какви са начините за тяхното извършване.

ПУБЛИЧНИ ИЗЯВИ И ФОРУМИ, ОРГАНИЗИРАНИ ОТ АСОЦИАЦИЯ “ПРОЗРАЧНОСТ БЕЗ ГРАНИЦИ”

В рамките на текущите си проекти през 2010 година, Асоциация “Прозрачност без граници” имаше голям брой публични изяви. Основна цел на екипа на Асоциацията е предизвикване на медиен интерес и широко отразяване на всичките ѝ инициативи. Асоциацията активно работи с широк кръг от представители на националните и регионални печатни и електронни медии. В резултат от установяването на трайни контакти с тях, всички събития, организирани от Асоциацията, са широко отразени в печатните и електронни медии.

- **Обучителен семинар „Ефективно противодействие на корупцията в България. Етични стандарти в работата на магистратите”**, проведен на 25 – 26 февруари 2010 година;
- **Конференция „Укрепване на антикорупционния капацитет на Прокуратурата на Република България”**, проведена на 13 април 2010 година;
- **Обучителен семинар „Правила за почтеност при възлагане на обществени поръчки. национални и европейски стандарти за прозрачност”**, проведен на 22 -23 април 2010 г.
- **Фокус-групи с участието на представители на държавни институции с контролни правомощия и на Прокуратурата на Република България**, проведени на 27 и 28 септември 2010 година;
- **Кръгла маса за представяне на резултати от социологическите изследвания сред граждани и прокурори – обществени нагласи и експертни оценки по проблемите, свързани с противодействие на корупцията**, проведена на 20 септември 2010 година;
- **Пресконференция за оповестяване на Световния индекс за възприятие на корупцията;**

АСОЦИАЦИЯ “ПРОЗРАЧНОСТ БЕЗ ГРАНИЦИ”

ОТЧЕТЕН ДОКЛАД ЗА ДЕЙНОСТТА ПРЕЗ 2010 ГОДИНА

- Обучителен семинар “Граждански мониторинг на обществено значими инфраструктурни проекти”, проведен на 1 – 3 септември 2010 година;
- Поредица от пресконференции, посветени на напредъка по наблюдението на строителството на автомагистрала “Тракия”;
- Семинар „Значението на давностните срокове за съдебното преследване на корупцията в държавите-членки на Европейския съюз”, проведена на 9 декември 2010 година;
- Пресконференция за оповестяване на Световния корупционен барометър на Transparency International.

НОВИ ПУБЛИКАЦИИ НА АСОЦИАЦИЯ “ПРОЗРАЧНОСТ БЕЗ ГРАНИЦИ”

- Методика за обществен мониторинг на изпълнението на инфраструктурен проект
- Каталог за най-добрите практики за противодействие на корупцията в страните от Европейския съюз, Съединените американски щати и други държави (издание на ПРБ, изготвена от експертен екип на Асоциация „Прозрачност без граници”)
- Значението на давностните срокове за превенцията и противодействието на корупцията в държавите-членки на Европейския съюз

ИНФОРМАЦИЯ ЗА ДЕЙНОСТТА НА АСОЦИАЦИЯ “ПРОЗРАЧНОСТ БЕЗ ГРАНИЦИ” ПО ЧЛ. 38 ОТ ЗАКОНА ЗА ЮРИДИЧЕСКИТЕ ЛИЦА С НЕСТОПАНСКА ЦЕЛ

Като организация с нестопанска цел Асоциация “Прозрачност без граници” извършва своята дейност в подкрепа на развитието на гражданското общество. Основен приоритет в работата на Асоциацията е иницирането и прилагането на проекти и програми за превенция и противодействие на корупцията на национално, регионално и местно равнище.

Съгласно Устава на Асоциация “Прозрачност без граници”, нейната мисия е да обединява усилията на държавните институции, местните власти, представителите на гражданското общество, частния сектор и медиите с цел провеждането на системни реформи и предприемането на конкретни действия срещу разпространението на корупцията в страната.

Всички проведени програми и инициативи на Асоциацията през 2010 година бяха непосредствено подчинени на изпълнението на по-горе посочените приоритети. Всички приходи, получени в рамките на изминалата година, са използвани в съответствие с изискванията за член 38, съгласно който организацията извършва работа в подкрепа на общественнополезни дейности за развитието и стабилността на гражданското общество.

АСОЦИАЦИЯ “ПРОЗРАЧНОСТ БЕЗ ГРАНИЦИ”

ОТЧЕТЕН ДОКЛАД ЗА ДЕЙНОСТТА ПРЕЗ 2010 ГОДИНА

БЮДЖЕТ НА АСОЦИАЦИЯ “ПРОЗРАЧНОСТ БЕЗ ГРАНИЦИ”

Източници за 2010 година (в %)

Правителство / държавен бюджет	Intergovernment еждународни организации*	Фондации	Частен сектор	Членски внос/ дарения	такси/ хонорара/ публикации	TI- Секретариат*	Други***	Общо
%	%	%	%	%	%	%	%	100 %
-	42,58	40,02	-	-	-	**	17,4	

Международни организации*: Европейска комисия, Европейски социален фонд, Световна банка (16,94 % осигурени от международно организации посредством TI-Секретариат и 25,64 % осигурени директно от международни организации)

TI- Секретариат **: 16,94 % (осигурени от международни организации посредством TI-Секретариат)

Други***: ресурси, осигурени от посолства на държави-членки на ЕС и др. (напр. Френско посолство)

